

SDG 5 – TOPLUMSAL CİNSİYET EŞİTLİĞİ / GENDER EQUALITY

Uluslararası derecelendirme kuruluşu Times Higher Education (THE), SDG 5 etiketi olan Toplumsal Cinsiyet Eşitliği (Gender Equality) kapsamında Üsküdar Üniversitesi, bu alandaki çalışmaları ile tescillenerek listelenme hakkı kazanmıştır. SDG 5-Toplumsal Cinsiyet Eşitliği kapsamında, kadın öğrencilerin üniversiteye istihdamı, mezun olma oranları, bu oranların sistematik olarak ölçülmesi ve takip edilmesi, kadınların eğitime erişimine/katılımına yönelik politikalar, eylem planları, mentorluk uygulamaları, burslar ve diğer olanaklar, kadınların az temsil edildiği alanlara yönelik uygulamalar, kadın çalışan oranlarının takibi, yönetimde yer alma oranları, ayrımcılıkla ilgili politika ve uygulamalar, anne adayı kadınlara yönelik sağlanan olanaklar gibi başlıklarda yapılan çalışmalar listelenmektedir.

Üsküdar Üniversitesinin güncel verilerine göre, lisans ve lisansüstü düzeyde öğrenci sayısı 17,031'dir. Eğitim-Öğretime yeni başlayanların sayısı ise, 4.226'dır. Yeni başlayanların 3.041'i kadın öğrencidir. Böylece kadın öğrenci sayısı %70'tir. Yüksekokul öğrencileri ile birlikte, her yıl öğrenci sayısı, kadın öğrenci sayısı, mezun olan öğrenci sayısı, mezun olan kadın öğrenci sayısı "Kadınların Eğitime Erişimi Takip Çizelgesi" ile 2021 yılından beri sistematik olarak takip edilmekte olup Üniversitemiz bünyesi yer alan Çözüm Odaklı Kadın Sorunları Uygulama ve Araştırma Merkezi (ÜSÇÖZÜM) web sayfasında yayınlanmaktadır (<https://uskudar.edu.tr/uscozum/womens-access-to-education>). Kadınların eğitime erişim hakkı aynı zamanda 2022 yılında yürürlüğe giren ve 5 yıllık olarak hazırlanan "Toplumsal Cinsiyet Eylem Planı (Gender Equality Action Plan)" faaliyeti olarak da takip edilmektedir (<https://uskudar.edu.tr/uscozum/gender-equality-action-plan>).

Üsküdar Üniversitesi, "Toplumsal Cinsiyet Eşitliği Yönergesi" ile "Taciz ve Ayrımcılığı Önleme Yönergesi" olmak üzere iki önemli yönetmeliği yürütmektedir. Resmi politika niteliğindeki bu yönergeler kapsamında, kadınların çeşitli uygulamalara, olanaklara erişimi takip edilmekte olup ayrımcılıkla ilgili konularda da ilgili politikalar uygulanmaktadır. Taciz ve Ayrımcılığı Önleme yönergesi 2017'de yürürlüğe girmiş olup 2020'de güncellenmiştir (<https://uskudar.edu.tr/assets/uploads/sayfa/18/file/taciz-yonerge-revize-son-senato-23-01-2020-003.pdf>).

Üsküdar Üniversitesinde kadınların mentorluk, bursluluk ve diğer imkanlara erişim/katılım durumu her yıl hazırlanan sistematik raporlarla takip edilmektedir. Bu raporlar, 2021-2022 ile 2022-2023 yılları arasında iki yıllık karşılaştırma raporları olarak hazırlanmaktadır ve ÜSÇÖZÜM merkezi web sitesindeki "Annual Reports" menüsü altında yayınlanmaktadır (<https://uskudar.edu.tr/uscozum/annual-reports>). Buna göre, "Üsküdar University Women Employment in R&D (Research and Development) Activities Report" ile "Üsküdar University Women's Social Responsibility Project, Awards, Courses and Scientific Publications on Women's Studies Report" isimli kapsamlı ve uluslararası dilde hazırlanan raporlar ile son iki yıl karşılaştırması istatistiksel olarak da yapılmaktadır. Böylece, üniversite içindeki kadın çalışanların ve kadın öğrencilerin projelere, araştırma faaliyetlerine, etkinliklere, toplumsal cinsiyet eşitliği konusundaki seçmeli derslere vb. yönelik erişim/katılım oranlarının takibi ile var olan durum değerlendirilip artırılmasına yönelik stratejiler belirlenmektedir.

Kadınların az temsil edildiği alanlara yönelik çeşitli çalışmalar yapılmaktadır. Bu çalışmaların bir kısmı mentorluk, etkinlikler ve sosyal sorumluluk projeleri olarak raporlanmaktadır. Son iki yılda kadın çalışanların araştırma projelerinde çeşitli rollerde yer alma oranı %60'larda seyretmektedir. Yine, sosyal sorumluluk projelerinin %87'si kadınlar tarafından yürütülmektedir. Patent başvurusu faaliyetinde kadınların oranı %80'nin üzerindedir. Bu faaliyetlere ek olarak, üniversitemizdeki kadın akademisyenler, kadınların az temsil edildiği alanlardaki gerek etkinliklere katılarak gerek ilgili sivil toplum kuruluşlarının yönetim kurulunda yer alarak kurum çalışanlarına geribildirimde bulunmaktadır. Üniversitemiz haber ajansı, bu etkinlikleri düzenli olarak haber, bülten çalışmaları ile web sayfasında "haberler" bölümünde yayınlanmaktadır (<https://uskudar.edu.tr/tr/icerikler/haberler>). Birkaç örnek şu şekildedir:

- Prof. Dr. Deniz Ülke ARIBOĞAN, one of the Founding Members of the Women in Technology Association (wtech)
(<https://uskudar.edu.tr/uscozum/en/prof-dr-deniz-ulke-aribogan-teknolojide-kadin-dernegiwtech-kurucu-uyelerinden>)
- Üsküdar University supports comedy
(<https://uskudar.edu.tr/tr/icerik/7981/prof-dr-gokben-hizli-sayar-stand-up-kendini-ifadeedebilenin-en-samimi-yollarindan-birisi>)
- Assoc. Prof. Aylin Tutgun Ünal participated to the "Workshop on Women in the Maritime Sector"
<https://uskudar.edu.tr/tr/icerik/7683/doc-dr-aylin-tutgun-unal-denizcilik-sektorunde-kadincalistayina-katildi>
- Women's Success of Üsküdar was recognized in the international arena
<https://uskudar.edu.tr/en/icerik/37327/womens-success-of-uskudar-was-recognized-in-the-international-arena>

Üsküdar Üniversitesinde her yıl mentorluk kapsamında ele alınabilecek "Uskudar TedX" etkinliği yapılmaktadır. Kadın öğrencilerinin en az %10'unun bu etkinliğe katılımı teşvik edilmektedir ve öğrencilerin genel olarak katılım oranları oldukça yüksektir (<https://tedxuskudaruniversity.com/>).

Üniversitemizde kadın çalışmalarının yürütüldüğü birden fazla araştırma ve uygulama merkezi bulunuyor. Üsküdar Çözüm Odaklı Uygulama ve Araştırma Merkezi (ÜŞÇÖZÜM), Üsküdar Şiddet ve Suçla Mücadele Uygulama ve Araştırma Merkezi (ŞİDAM), Üsküdar İnsan Odaklı İletişim Uygulama ve Araştırma Merkezi (İLİMER) bu merkezlerden bazılarıdır (<https://uskudar.edu.tr/tr/uygulama-ve-arastirma-merkezleri>).

Üsküdar Üniversitesinde 597 akademik personel görev yapmaktadır. Yönetim kademelerinde ise 263 kişi görev yapmaktadır. Yönetim pozisyonunda 93 kadın vardır. İdari ve akademik personel sayıları ile kadın oranları her yıl takip edilerek yayınlanmaktadır. Buna göre, Üsküdar Üniversitesinde çalışanların %55'i kadınlardan oluşmaktadır.

(<https://uskudar.edu.tr/tr/icerik/42716/uskudarin-55ini-kadin-calisanlar-olusturuyor>)

Kadınların iş hayatına katılması ve yönetici olarak organizasyonlarda görev almasını

önemseyen Üsküdar Üniversitesi, akademik ve idari personel açısından kadın çalışan dostu kurumlar arasında yer alıyor.

Üsküdar Üniversitesi, her çeşit ayrımcılıkla ilgili politikaların yanında bildirgeler de yayınlamaktadır. Dünya Sağlık Örgütü'nün bildirdiği "Kadının Güçlenmesi Prensipleri" (Women's Empowerment Principles - WEPs) Üsküdar Üniversitesi tarafından, toplumsal cinsiyet eşitliğinin, "haklar" ve "fırsatlarda eşitlik" olarak adapte edilmiştir ve kabul edildiği bildirilmiştir (<https://uskudar.edu.tr/en/icerik/6445/full-support-from-uskudar-university-to-the-un-in-coping-with-social-discrimination>).

Üsküdar Üniversitesi'nde, dış paydaşı olduğumuz Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı bünyesindeki Kadının Statüsü Genel Müdürlüğü'nün yürüttüğü "Kadının Güçlenmesi Strateji ve Eylem Planı (2018-2023)" kapsamında, konuyla ilgili yapılan tüm çalışmalar raporlanmaktadır ve her yıl düzenli olarak ilgili birime iletilmektedir. Böylece üniversite içindeki toplumsal cinsiyet eşitliği ve kadının güçlenmesine yönelik tüm faaliyetlerin, bakanlık bünyesindeki eylem planları ile koordinasyonu sağlanmaktadır (<https://www.aile.gov.tr/ksgm/ulusal-eylem-planlari/kadinin-guclenmesi-strateji-belgesi-ve-eylem-plani-2018-2023/>).

Anne adayı kadın çalışanlara yönelik izin haklarının yanı sıra çocuk bakımı ve çocukların eğitimi ile ilgili birtakım olanaklar her yıl düzenli olarak raporlanmaktadır. Üsküdar Üniversitesi'nin anaokulu, ilköğretim ve lise düzeyinde eğitim veren kurumlarla işbirliği anlaşması bulunmaktadır. Bu kurumlardan, çalışanlar çocuklarının eğitimi için indirimli olarak yararlanabilmektedir. Bununla birlikte, Yüksekokul, Lisans ve Lisansüstü düzeyde sağlık bilimleri kapsamında, çocuk bakımı, çocuk gelişimi ile ilgili programlarda öğrenim gören öğrencilerimiz için Üsküdar Üniversitesinde çeşitli laboratuvarlar, ekipmanlar, üniteler ve atölyeler gibi uygulama yapabilecekleri olanaklar yer almaktadır (<https://uskudar.edu.tr/tr/icerik/12644/simulasyon-maket-ile-tum-dogum-senaryolariniogrenecekler>), (<https://doi.org/10.32739/uha.id.41242>).

Üsküdar Üniversitesi'nde çocuk konusuna yönelik belirli zamanlarda düzenlenen uluslararası sempozyumlar (<https://uskudar.edu.tr/en/monitoring-of-childrens-rights-global-examples>), etkinlikler (<https://uskudar.edu.tr/tr/saglik-alaninda-koruyucu-onleyici-vedestekleyici-cocuk-gelisimi-hizmetlerinin-yayginlastirilmesi-se>) ve çalışma grupları (<https://uskudar.edu.tr/en/research-groups>) ile hem farkındalık hem araştırma-geliştirme faaliyetlerine katılım imkanı sağlanmaktadır.